

СЕКЦІЯ 2.

САМОСТІЙНА ТА НАУКОВА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

УДК - 811.161.2'37:656:001.4

ТЕРМІНОЗНАВЧА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПІДГРУНТЯ ГАЛУЗЕВОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

*Нікуліна Н.В., к. філол. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Осердям науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти першого курсу навчання є галузеве термінознавство, що побіжно викладається в курсі «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Вивчаючи лінгвістичні особливості фахового мовлення, студенти неодноразово зацікавлювалися термінотворенням і термінографією своєї майбутньої професії. Важливо, що такі навчальні заняття з мови продукують і на майбутнє інтерес до галузевої термінології, стають своєрідним стартом до подальшого навчання і здобуття вже професійних компетентностей, уможливають вироблення навичок для науково-дослідницької діяльності відповідно до обраної студентами спеціальності.

Залучення студентів першого курсу до науково-дослідницької діяльності відбувається сходинково: початково виступають із

повідомленнями на практичному занятті №9 «Галузева пресконференція», імітуючи зібрання фахівців від автомобілебудування чи дорожніх служб, які проводять зустріч із журналістами, повідомляючи про успіхи підприємства чи організації, віртуально вирішуючи актуальні проблеми сьогодення.

Вказуємо перелік основних тем, обраних самостійно студентами для проведення галузевої пресконференції в 2019-2020 навчальному році: *«Ділова репутація автоперевізників як фактор успішності на ринку пасажирських та вантажних автомобільних перевезень»*, *«Перспективи розвитку автодоріг в Україні»*, *«Стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу»*, *«Електрокар як світовий тренд сучасності»*. Більш упевнено вже себе почувають здобувачі вищої освіти на занятті №12 «Проведення науково-практичної конференції «Сучасні проблеми українського галузевого термінознавства», після ознайомлення з поняттями «науково-практична конференція», «інформаційний лист». На цьому ж занятті навчаються готувати тезові матеріали та презентації для доповідей, розглядають рекомендації в укладанні заявки на участь у конференції, вивчають статус учасників; навчаються правильно сприймати текст, уживати відповідні для наукового контексту мовні засоби для реалізації наукової діяльності студента.

Під час проведення указаних занять у викладача з'являється можливість відібрати найбільш активних і зацікавлених учасників зі студентського колективу і запропонувати їм узяти участь у всеуніверситетських конференціях ХНАДУ, але вже з рекомендованою тематикою, що відбиває фахову приналежність студента. Подальшим етапом є участь у позауніверситетських наукових заходах, а саме: щороку студенти публікують науково-дослідницькі роботи, тобто статті і тезові матеріали в українських і міжнародних виданнях. Протягом останнього десятиріччя науково-дослідницьких вишукувань одноосібно і спільно з

викладачами-термінологами кафедри українознавства вийшли друком в українських і зарубіжних виданнях статті таких здобувачів вищої освіти першого року навчання: **Міхно І.І., Павленко О.В.** «Походження назв мотоциклів» (2020, Шефїлд); **Журавель Д.В.** «Професійна лексика автомобільної галузі» (2020, Прага); **Єрмоєнко І.І.** «Функціонування аббревіатур в автотранспортній термінології» (2019, Перемишль); **Просвірін О.В.** «Чужоземні запозичення в транспортній логістиці» (2019, Перемишль); **Шибко Є.О.** «Логістичні терміни в термінографічних виданнях України» (2018, Харків); **Рябуха І.О.** «Термінологія автотранспортного комплексу: походження, правопис, практика вживання» (2018, Харків); **Нескреба Е.Є.** «Використання іншомовних термінів аббревіатурного типу в автомобілебудуванні» (2018, Шефїлд); **Твердовський Р.М.** «Неофіційні назви автомобілів» (2018, Шефїлд); **Вакуленко А.Р.** «Номенклатурна номінація американських автовиробників «Форд» і «Шевроле»» (2017, Шефїлд); **Колісник В.О.** «Особливості називання моделей автомобілів від німецького виробника» (2017, Шефїлд); **Ус В.О.** «Діяльність українського термінологічного сайту term-in.org» (2016, Перемишль); **Попов М.О.** «Проблеми української транспортної термінології і термінографії» (2016, Шефїлд); **Кулик М.М.** «Нормалізування науково-технічної термінології» (2015, Софія); **Онуфрієнко О.В.** «Теоретичні питання номена у мовознавчих студіях українських термінологів» (2013, Софія); **Лавєр З.В.** «Про термінологічне словосполучення (на матеріалі транспортних термінів)» (2013, Прага); **Чорна А.М.** «Чужомовні запозичення транспортної галузі» (2013, Харків); **Щусь А.В.** «Чужомовні власні назви автомобільного наймінгу» (2012, Перемишль); **Явтушенко В.В.** «Словотвірні процеси у транспортній термінологічній системі» (2012, Софія); **Іванкова В.І.** «Інвентаризація термінологічних словників транспортної галузі» (2012, Софія); **Сторожук Ю.В.** «Формування у вищій школі термінологічної компетенції

фахівця» (2011, Софія); **Стрельникова В.А.** «Епоніми як терміни на позначення понять транспортної галузі» (2010, Софія).

Загалом слід зауважити, що залучені нами студенти надалі значно впевненіше продовжують науково-дослідницькі розвідки вже з викладачами фахових дисциплін, але перші кроки в цій важливій царині утвердження студента вони роблять саме на першому курсі навчання під час вивчення гуманітарної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

УДК 371.132

ЗНАЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

*Нестерова А.В., Федотова Т. А., к.е.н. доцент,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

На сучасному етапі розвитку науки, техніки і виробництва простежується поява нових напрямів та зростання кількості наукової інформації, впровадження результатів теоретичної науки в практику. Спеціалісти з креативним мисленням - дослідники, винахідники, учені і підприємці стають основним двигуном сучасної економіки країни. Відтак підвищується роль людського фактора в різних сферах діяльності, а це, в свою чергу, стає причиною зростання вимог до випускників університетів. Найважливішим критерієм висококваліфікованих спеціалістів стає здатність до творчого розв'язання складних завдань, прогнозування та моделювання результатів діяльності, знаходити шляхи і засоби реалізації